

BOGDAN VENED:

V SMRTNI SENCI.

BALTIŠKA POVEST.

XIII.

Zvezdice, te majčkene, drobčkane lučce, razsvetljevalke črnih noči, se pa nocoj tako zbadljivo posmehujejo tekmeču velikanu, ki kraljuje belemu dnevju, ki hoče biti vseviden in vseveden. Posmehujejo se solncu nebeškemu. Zakaj? Ker so videle nocoj tako lep prizor, kakršnega še ni bil priča velikan, svetilec belemu dnevju.

Tam pred južnimi vratmi staroslavnega mesta Velegosta, na grobu matere Filomene, je klečala mladenka zornega in izpokornega obraza. V revni, siromašni obleki je tam klečala, molila in prisezala:

„Mati Filomena! Mati smo ti rekli v šoli in imeli smo te radi kot veledušno duhovno mater. Za mater sem te klicala tudi jaz posebno rada. Ali danes te še z večjo pravico in še z večjim zadovoljstvom kličem tako. Moja telesna mati me je preklela pred smrtjo. Poželela je, da pride v mene bes, da pride Perunova strela v mene, da me zatme moč, mrak in vsakršno črno zlo. Po smrti pa —

mi je zaželela — naj bom kot izdajica svojega rodu in svoje domovine zavržena v pekel, v ‚črno noč‘, da bi tam v večni temi živela večno žalostne dneve.

Mati Filomena, ti moja duhovna mati, ti si mi pa vse kaj drugega zaželela: Ne črne noči, zaželela si mi solnčni dan in solnčno razsvetljeno plan.

In tukaj na grobu tvojem ti obetam, da bodem poizkušala zazreti ta solnčni dan, to solnčno razsvetljeno plan.

Kako? Ti, ki zatrdno stanuješ v rajskih višavah, ozri se malce malo iz teh višav na ubogo zemljico, pa bodeš videla, kako je Pluzonova hčerka poizkušala s pomočjo Duha božjega zazreti ta svoj dan.“

In Slavica — res je bila Pluzonova hčerka ona mladenka, ki je klečala v obleki borni, siromašni, na grobu matere Filomene — je poljubila hladno prst hladnega groba pa klečé nadaljevala:

„Mati me je razdedinila in ves svoj imetek zapustila nadknezu Krutu, ljubljencu svojemu. Krut je bil sicer tudi ljubljenec moj. Ljubila sem ga z vsem žarom mlade, goreče ljubezni. In on je mene tudi ljubil in me še